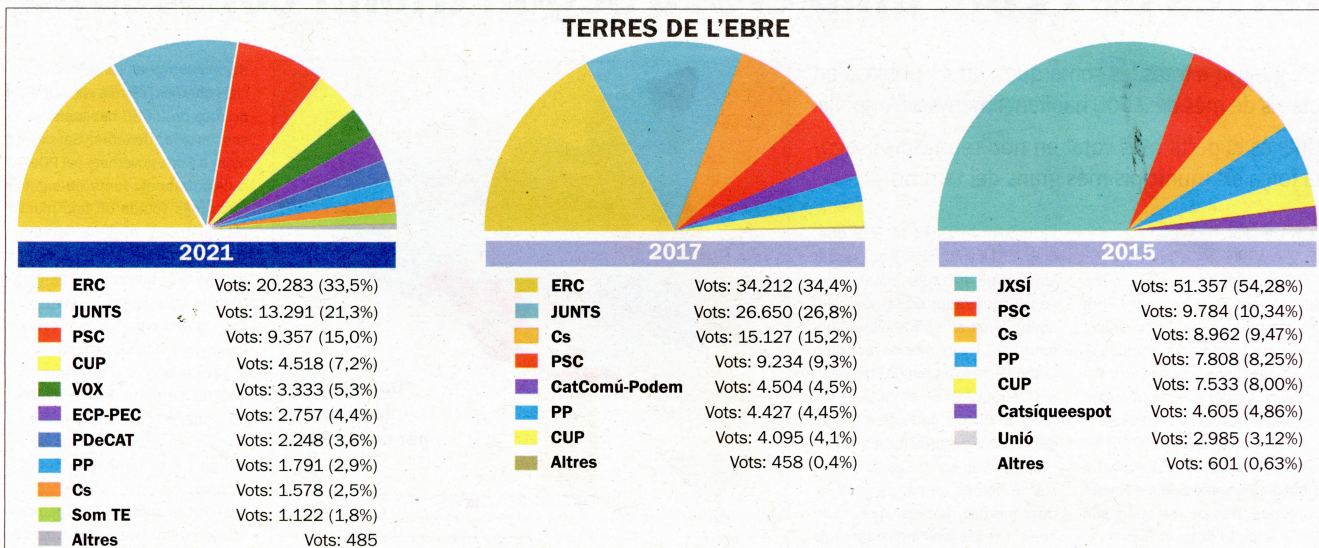

L'independentisme i Esquerra dominen l'Ebre

Jesús Sorribes,
sociòleg

El context sociopolític de les actuals eleccions al Parlament de Catalunya és ben conegut: els dirigents més destacats dels dos principals partits independentistes estan a la presó o a l'exili, el darrer president de la Generalitat ha estat inhabilitat per una pancarta, el ministre de Sanitat del Govern espanyol ha estat designat a darrera hora per ser el candidat del PSC; els partits polítics, incapaces de posar-se d'acord sobre l'ajornament de la data de les votacions, dixer la decisió en mans dels tribunals; totes les enquestes han pronosticat una irrupció significativa del partit d'extrema dreta VOX, però els resultats reals han superat amb escreix les previsions. Pel que fa a la pandèmia de la covid-19, els infectats pel virus a Catalunya han estat 534.676 i les morts directes 20.176. A les Terres de l'Ebre els infectats acumulats han estat 9.616 i les defuncions 163 a data 13 de febrer del 2021. Estes xifres representen una taxa de mortalitat per covid de 2,61‰ habitants a Catalunya i 0,91‰ al conjunt de les comarques de l'Ebre. La densitat de població molt més baixa de la regió de l'Ebre seria el principal factor explicatiu d'esta important diferència.

Este context greu de pandèmia i les mesures per a evitar la propagació del virus explicarien l'elevada taxa d'abstenció que s'ha donat en la jor-

Eleccions al Parlament de Catalunya, 1988, 1999, 2010 i 2021.
Les quatre primeres posicions. Catalunya i les Terres de l'Ebre (%)

		Primera	Segona	Tercera	Quarta
1988	Catalunya	CiU 46,03	PSC 29,96	IC 7,81	PP 5,35
	Terres de l'Ebre	CiU 48,67	PSC 23,51	PP 9,90	IC 6,55
1999	Catalunya	PSC 38,22	CiU 38,05	PP 9,60	ERC 8,77
	Terres de l'Ebre	CiU 47,77	PSC 31,11	PP 10,22	ERC 9,25
2010	Catalunya	CiU 39,66	PSC 18,88	PP 12,72	IC 7,61
	Terres de l'Ebre	CiU 42,07	PSC 20,12	ERC 13,27	PP 9,99
2021	Catalunya	PSC 23,04	ERC 21,30	JxCat 20,04	VOX 7,69
	Terres de l'Ebre	ERC 32,5	JxCat 21,3	PSC 15,0	CUP 7,2

nada del 14 de febrer, que ha estat del 46,46% al conjunt de Catalunya enfront de només un 20,91% dels comicis del 2017, quan la participació va ser extraordinàriament elevada. Esta disparitat tan gran en les taxes d'abstenció comporta greus dificultats quan es volen fer comparacions en termes de vots, per la qual cosa ens decantem per a fer-ho en percentatges, que són elements perfectament comparables.

Els resultats generals del conjunt de Catalunya han estat profusament difosos estos dies: el PSC ha estat la formació que ha aconseguit més nombre de vots, després s'ha situat ERC, JxCat i en quarta posició, VOX. Amb xifres menors i per este ordre han quedat la CUP, En Comú Podem, Ciutadans i el PP. Un altre partit que tenia representació en el Parlament, el PDDeCAT, en esta ocasió no ha obtingut cap diputat.

Este darrer element és el final del procés de clarificació dins de l'antic

espai convergent, ja que en estes eleccions s'han confrontat els hereus nostàlgics del llegat polític del pujolisme amb els també hereus, però rupturistes amb el passat convergent. Ara s'inicia un segon acte, de molt llarga durada, en el qual s'ha de dilucidar si els dos blocs independentistes més importats, ERC i JxCat, decideixen continuar enfrontats fins que un elimine totalment l'altre, si estableixen alguna mena de coalició o si es fusionen en un únic partit com han fet, al llarg de les seues històries respectives, el Partit Nacionalista Escocès i el Partit Quebequès, que serien els dos exemples que més s'assemblarien a la situació de Catalunya, entre les democràcies occidentals.

Per a entendre el panorama polític actual és útil mirar el passat amb una mica de deteniment, per a la qual cosa hem triat quatre moments electorals significatius: les eleccions al Parlament de 1988, en un moment de gran predomini de la coalició Con-

LA DADA

65% percentatge de vot independentista a les Terres de l'Ebre

gència i Unió, les de 1999, inici del cicle de protagonisme socialista, les del 2010, quan comença la transmutació del nacionalisme català en independentisme, i les actuals del 2021. El quadre que acompanya este article vol oferir una visió sintètica d'estos canvis situant els partits que ocupen les quatre primeres posicions en percentatges de vots, que són en definitiva els que determinen les principals línies de la política catalana. Fem este mateix exercici per a les Terres de l'Ebre i podem observar que l'ordre de predominança dels partits no és el mateix que en el conjunt del país.

En les dos primeres eleccions analitzades, 1988 i 1999, podem veure

com el predomini de CiU és més intens a l'Ebre que al conjunt de Catalunya, com també el PP, la qual cosa configuraria unes Terres de l'Ebre més conservadores per este predomini del nacionalisme moderat de centre dreta i de la dreta, però ERC ja apuntaria una presència lleugerament superior a l'Ebre que a Catalunya, 5,47% i 4,16% respectivament. Els resultats dels socialistes a l'Ebre se situen uns sis punts per sota dels percentatges del conjunt del país. El 2010 ja deixa entreveure un canvi de tendència significatiu, ja que tot i que CiU continua predominant àmpliament, ERC guanya presència a les Terres de l'Ebre en situar-se al tercer lloc i sis punts percentuals més que a nivell català, on ocupa el cinquè lloc amb el 7,22% dels sufragis. Els percentatges del 2021 trenquen la unitat relativa entre les dades de Catalunya i les Terres de l'Ebre de les eleccions anteriors, per donar un protagonisme destacat a ERC, que se situa en la primera posició, quasi 10 punts percentuals per sobre del primer partit de Catalunya, el PSC, i 11 punts per sobre dels que la mateixa Esquerra obté al conjunt del país. Els socialistes, malgrat els bons resultats obtinguts, no arriben als percentatges de trenta anys abans, i a l'Ebre se situen, encara, sis punts per sota. Els resultats de JxCat estan molt alineats amb els que treu al conjunt del país amb només un punt percentual per sobre.

Si analitzem els percentatges de